

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvešijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruno tedenne pristojbine ter od vsake peti vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročniki za celo leto 5 krun, za pol leta 4 krun, za četrt leta 2 krun; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Pozdrav

udeležencem desetletnice Savinjske
podružnice S. p. d. dne 15. avgusta pri
Logarju v Logarjevi dolini.

Dragi rojaki,

vrli sokoli planin Solčavskih!

V 7. številki „Plan. Vestn.“ našel sem na
str. 118. beležko: „Savinjska podružnica bo ob-
hajala dne 15. avgusta t. l. pri Logarju v Lo-
garjevi dolini svojo desetletnico“.

Prebravši to objavo, sem koj počutil, da
mi je srce na trenotek zamrlo; potem pa je
glasno jeknilo in močno zabilo, kakor bi je
povodov velike, nepredvidane radosti. A misli
moje misli! Te so vzprhale, kakor vzprhne od
veselja mladič v gnezdecu, in poletale so, liki
tička-sinička, čez hribe in doline ter se usta-
vile sredi rodne mi gorovja Solčavskega.

Zdravo hčere stare matere, mogočne Slave!

Košata Radoha, visoka Ojstrica,

Gorata Rinka in zobata Oševa!

Vek za vekom beži; a Ve, kot mogočne
stražarice bodro bedite in hranite Slovenski
narod in njegovo prirodno bogastvo.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Val za valom se vali; a Ve kot mogočna
ograda odbijate besne valove ter branite potom-
stvo dedov in pradedov Slovenskih.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Vrag za vragom se drvi; a Ve kot mogočne
zaščitnice prostirate nad svojim domačinom —
Slovenskim trpinom svoje divno krilo ter uniču-
jete vse peklenke nakane — predrznega
ptujstva.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Dolgo je mirno spal v Vašem naročju, kot
v varnem zavetišču, narod Slovenski, dokler se
je plašil in ogibal Vaše trdnjave vražji natisk;
pa malopomalo so začeli prodirati ptujstva na-
klepi i v Vaše osredje.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Tedaj se je z Vaših podnebesnih virov
razdal gromoglasen klic:

Slovenija, vstan'!

Vse je zamrgolelo, nastal je čas dela in
boja, v katerem so Vaši otroci zajamčili, da
hočejo, da morajo živeti, Vaši otroci.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Vse panoge znanja in vede so začeli gojiti
Vaši sinovi, a Vaše hčerke so jim budile v srcih
z milo slovensko pesnijo up in vztrajnost pri
njih trudapolnih velečinah in celo skromna in na-
videz le maloznatna vejica slovenskega kultur-
nega drevesca — slovenska turistika —
obhaja danes že svojo desetletnico ob Vašem
podnožju.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Treba je bilo celega pol veka, da so Vaši
sinovi, da je cvet slovenskega znanja in zaved-
nosti razumel Vaše krasote, Vaš globoki, domo-
vinski in narodni pomen.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Iz malega raste veliko. V dneh moje prve
mladosti so bili le posamezniki, kateri so slutili
lepoto Solčavskih planin, kateri so se naslajali s
penediimi brizgi savinjskih vodopadov, kateri so
poznali tajni zmisel veličanstva Vašega.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

Vaš zvesti sin je tedaj po strminah zobate
Oševe zbiral gorske cvetlice. Nad in pod ste-
nami košate Radohe se je pod udari groma in
strele učil, kaj se pravi v goreči molitvi Boga

hvaliti. Danes pa je minilo 33 let, kar je taist
Vaš zvesti sin, kot bodoči osmošolec celjske
gimnazije, v spremstvu Jurija Logarja in še dveh
prijateljev, izmed kojih je eden že tam, kjer ni
več težav in solz, a drugi za slovenske groše
slovensko deco kvari tam, kjer se širijo poslednji
obronki Vaše veličavosti.

— hčere stare matere, mogočne Slave!

— pred 33 leti so se torej našle štiri slovenske
korenine, katere so uresničile svoje plamene
želje z vrhunca Vaše najvišje sestre užiti nebeske
naslade, ogledati si ostanke nekdanj obširne in
mogočne države Samove ter iz globočine svojega
srca vzklikniti:

Bodi zdrava, domovina.

Mili moj slovenski kraj!

Težaven in nevaren je bil tedaj pot na vi-
soko Ojstrico. Ostra sapa je vila okolu njene
pooblašene kape.

33 let je kanilo v večnost od tedaj; 33 krat
je premenila svoj prirodni okras lepota slo-
venskih gora Logarjeva dolina; brezbrojno mili-
jonov iskrih kapljic bistre Savinje je staklo v
sinje morje.

Čas hiti — in misli, moje misli, poslovišči
se od višav, ki obdajajo moj dom, so se vrnile
tja, kjer brezkončno polje širi svoj blagoslov —
na rusko ravan...

A Ve, hčere stare matere, mogočne Slave!
ste ostale, da bi s svojo domačo opravo, s svojo
slovensko vitkostjo, s svojim slovenskim ponosom
od kolena do kolena svedočile rodu človeškemu,
da

Od nekdanj prebival

Je tukaj moj rod.

Ko svetijo plameči žarki solnca, od kojih
se solzijo Vaše blede glave; ko metežna burja

LISTEK.

Ob Savinji.

Humoreska.

Takrat sem se ukvarjal z Julija Cezarja
mostom čez Reno in proklinjal klasične tesarje
in njih tesarsko umetnost. S Ksenofontom sem
se sprehajal po maloazijskih planotah in spregal
razne preklicane aoriste in nepravilne perfekte.
Vseh štiriindvajset ljubic nemškega Goetheja sem
znal že „na pamet“.

Skratka — bil sem petošolec.

In takrat, ko sem prekoračil zloglasni
„oslovski most“, se je vzbudila v meni neukrot-
ljiva želja po cigaretah in — idealu.

V prostih urah — in teh sem si naredil
mnogo — splazil sem se na miklavžki hrib ali
pa se skril kje blizu Jožefincev v kako grmovje.
Z vsem petošolskim dostojanstvom sem si za-
palil tanko cigareto ter kazal fige strogim gim-
nazijskim štatutom. Če se je začel moj želodec
upirati takim atentatom, sem ga potolažil s
svežo vodo.

Svojemu radikalno-narodnemu čutu pa sem
dajal duška stem, da sem nosil pod arajco
belomodro rdečo trobojnico.

V tajnem dijaškem društvu sem se učil
delati za narod. Moji navdušeni „živio“ klici so

se ališali vun na ulico. Pisal sem že takrat
drobne pesmi in solzive novele, polne plavih oči,
rumenih las in bujnih prsi in vzdihov in joka in
poljubov.

Vsi moji junaki so imeli lične črne brkice,
velike črne lase in pa blede lica in bili so vai
navdušeni Slovenci. Nisem jih pustil dolgo vzdi-
hovati in jokati v nesrečni ljubezni, ampak sem
jih po kratkem trpljenju spremil pred oltar.

Takrat, ko sem začel opisovati po tujih
receptih svojih junakov ljubice, njih dražestna
usta, zobčke in rdeča lica, se je vzbudila v meni
neukrotljiva želja po idealu.

Marsikatero noč sem prebedel pri oknu in
tožil svoje gorje blede luni, ki ima baje usmilje-
nje z nesrečnimi zaljubljenici, in pripovedoval
sem drobnim zvezdam, kaj mi srce mori.

A blede luna se mi je nesramno smejala
v moj otožni obraz in drobne zvezdice so veselo
lesketale, nezmene se za moje gorje.

V takih težkih urah sem večkrat hotel vun
v prosto naravo, da bi si ohladil razbeljeno čelo
in se potožil resnemu zidovju celjskega gradu
do katerega sem še imel največ zaupanja, odkar
so mi postale nezveste tudi drobne zvezdice, ki
sem jih toliko opeval.

A nisem mogel vun, kamor je silil moj
duh, kamor me je gnala moja nesreča, ker je
skrbna gospodinja pazno skrivala ključ od
hišnih vrat.

Ni mi preostajalo drugega, kakor da sem
se zaril v posteljo in nji potožil svoje gorje in
mi razkril svojega srca krvaveče rane.

In postelja je čutila, kaj me teži in kaj
mi razjeda mlado življenje, in je škripala v svoji
sveti jezi.

Takrat sem si želel ideala.

* * *

Bilo je v soboto

Otresel sem se bil šolskega prahu in jo
mahnil pod Grad.

Lep večer! Hladen vetrič pihlja.

Ležim na zeleni trati za gostim grmom
in vživam prepovedani sad iz trafite na glav-
nem trgu

Tiho šumljanje Savinje mi boža ušesa in
me vabi in kliče v svoje valove.

Čuj!

Kaj pa je to? — To pluskanje, to hihitanje,
ta zadovoljni posmeš.

Razgrnem vejevja, in moje oči se napnejo
in sapa mi zastane. Srce mi bije naglo in močno.

Ah, tam na drugem bregu stoji do kolena
v vodi. Kako ji pristaja rdeči kostum.

Srebrnobeli, penedi se valčki bistre Savinje
se ovijajo njenih kolen in jaz si šelim, da bi bil
Savinja.

Sedaj stopa lahko in previdno proti meni.
Toliko sem čital o vodnih vilah, a sedaj
stoji tu in jaz jo gledam iz grmovja.

brije in nevihta tuli, od kojih pokajo vaše sive skale; od dne do dne v neobjetnem prostranstvu Vašem naj se zлага in razlega zvočna pesem v zahvalo in proslavo onih, ki z Vami dišejo, žive in hrepenijo:

Gorje! mu, ki pauje
Slovensko zemljo!
Slava Vam, sokoli planin Savinjskih! Srčen
Vam pozdrav iz ruskih daljin!
Z Bogom hčere, stare matere, mogočne
Slave!
Povzdigajte Slovence bistro glave,
Naj bodo vrli sini Slave!
Fr. Bož. Solčavski.

Ali je slovenski Korotan že res izgubljen?

Da, zdi se nam, da smo koroški Slovenci že na robu groba, katerega nam kopljejo naši sovražniki; na robu groba stojimo in gledamo kako se veča jama, v katero nas bočejo položiti; na robu groba — pa še vedno ni zdravnik, ki bi nas ozdravil ter rešil gotove smrti. Da, žalostno je stati na robu groba, okolu in okolu pa samo veseli obrazi; svojci kakor tuji se veselijo in komaj čakajo da bi se zabila krsta ter zagrebala mati — Slovenija.

In ali je tudi mogoče kaj drugega pričakovati? Ne, ni skoraj mogoče. Dani na milost in nemilost svojim sovražnikom, udani jim do ne sklončnosti, navajeni prenašati le udarce, smo jim skoraj hvaležni, da nas pustijo še živeti. Niso to morebiti bajke, ne, — bridka resnica je; pridite k nam in prepričali se boste.

Ali pa je ta nesreča naša lastna krivda? Da in ne! Naša krivda je, da smo zaupali našim najhujšim sovražnikom, nemčurjem in Nemcem, ki so prišli, kakor zdaj k vam, tudi pred davnim časom k nam v tisti nedolžni ovčji obleki. Dobri slovenski Korošci jih je sprejel z odprtimi rokami, in oni so nam govorili besede slajši nego med, obetali so nam zlate gradove. V tem času pa tudi nismo imeli dovolj svetovalcev, kateri bi nas avarili pred temi lažiprijatelji, da bi nas svarili, da bi ne pomagali našim sovražnikom kopati grob za nas same. Da, ni jih bilo onih svetovalcev, ki so morda že prej vedeli, kam bomo prišli, ni bilo je tiste takozvane — inteligence — ki je rajši prodala za uro zabave med nemčurji vse, ki je govorila tudi vedno nemško in tako zaničevala med ljudstvom svoj mili materin jezik. In morda mislite, dragi bralci, da je zdaj drugače? Ne, ravnotako kakor pred desetletji. Ko znaš malo po nemško klobasati, imaš ne le pred nemčurji prednost, nego tudi pri slovenski inteligenci. Da, razglašeni so nekateri izmed te inteligence med ljudstvom za narodnjake, v žepu pa nosijo „südmarkovske“ vžgalice.

Vrgla se je v hladne valove in zopet vstala in moje oči se pasejo na njeni lepoti.

Valčki se ovijajo okolu njenega labodjega vratu in se sramežljivo dotikajo njenih belih ram in božajo njene lase.

Moje srce je našlo ideal!

Zagledala me je in se nasmešnila

Zavriškal bi in skočil oblečen v vodo k nji in jo objel.

Nasmešnila se je in moje srce je srečno.

A, kako ji naj povem, da jo ljubim in da bom opeval odalej samo njo v drobnih pesmih in ljubkih novelah.

Pokimala mi je. Gotovo me pozna. Gotovo me ima že dolgo rada, a mi ni mogla tega razodeti.

Pošljem ji poljub.

Kako se je nasmejala in mi zapretila s prstom! Povedati ji moram, da jo imam rad.

Srečna misel mi šine v glavo.

Istrgam iz listnice papir in napišem:

„Drago moj! Duša moja vriska in moje srce se topi v blaženosti. Našel sem te in te ne izpustim več. Ljubil te bom, ljubil, kakor nihče drug.“

Draga, ali moreš priti zvečer ob 8. uri v park. Čakal te bom na prvi klopi na desno.

Na avidenje! Ves tvoj

Zvezdoslav.“

Rodoljubni Slovenci pa stiskajo roke, so skoro od vseh zaničevani, sovraži jih nemčur v bojzani, da bi prišle njegove lumparije na dan, zaničuje jih žalibog tudi vsak nezaveden Slovenec, nahujskan od nemčurja za par frakelcev žganja in smotk, sovraži jih vsa slovenska (?) inteligenca, ki se boji, da bi ji nemčurji ne odrekli zabave.

Kje dobiti pomoči za te prežalostne razmere?

Nehote se nam vrivajo misli, da skoraj ni več mogoče rešiti koroških Slovencev gotovega narodnega propada, kateremu bo pa sledil tudi gospodarski polom, kajti izsesali so nas Nemci in nemčurji, kakor Madžari naše brate Hrvate.

Morda bo kdo rekel: zakaj pa vpijete po časopisih, delajte rajši in spreobrnite se bo k boljšemu. Tako pravimo tudi mi, pa — kdo bo pa delal? Kakor znano, ima kmet premalo izobrazbe za politično delovanje, kakšna pa je naša inteligenca, seveda ne vsa, to sem itak zgoraj omenil. Ostane nam še duhovski stan na katerega se moremo naslanjati. Imamo lepo vrsto mladih narodnih duhovnikov, kojih srce plamti za naš mili slovenski narod, imamo jih, ki so tudi prepričani, da je zveza z nemškimi „klerikalci“ za nas Slovence jako škodljiva, da nas pelja naravnost v pogubo.

Slovensko-narodni duhovniki in slovenski kmet bi mogla rešiti slovenski Korotan. Neizmerno spoštuje slovenski Korošec slovenskega duhovnika, ki mu oznanjuje v cerkvi božjo besedo, zunaj cerkve pa se bori samo za pravice slovenskega kmeta.

Pozabili smo pa pri tem dve najvažnejši reči: naše kat. pol. društvo v Celovcu in „Mir“. Bridko je nam in neradi pišemo o našem kat. pol. društvu ter o našem edinem slovenskem časniku „Miru“. Ko pa vidimo, da tudi ta dva važna činitelja pomagata kopati grob, na kojega robu stojimo, bi šla naša popustljivost pač pre daleč, ko bi še nadalje molčali. Sicer so že spretnejša peresa opisovala v ljubljanskih dnevnikih žalostne razmere, ki se nahajajo pri kat. pol. društvu in „Miru“; pisatelji teh člankov pa so tudi prepričani, da se te žalostne razmere ne bodo spreobrnila, in da bo ostalo vse pri starem. In kdor pozna naše merodajne osebe in zale duje našo zavoženo politiko, ta bo temu nehoti pritrdil. Gotovo imajo gospodje okolu „Mira“ patent na svoje pisanje, kajti drugače bi že gotovo spreobrnil svoj program (?) in začeli pisati v drugem duhu. Ali morda pa ima dr. Jožef Kaha res edino odločilno besedo in se mora „Mir“ ravnati po njegovih željah? Zakaj tudi ne odgovorite na nobeno očitjanje, katerih se kar cedi po slovenskih časopisih? Sum je sum in tega nam ne odvezmete, dokler ne dokažete, da ni tako.

Pripognil sem listič, ga zavil v robec in privezal to ljubezensko pošto na majhno deskico ter jo izročil bistri Savinji.

Ah, vjela je robec, že ga razvija. Nisem mogel dalje ostati, zdirjal sem v gozd in vriskal.

Ob osmi uri zvečer sem jo zastonj čakal v parku na prvi klopi ob desni strani.

Menda ni mogla priti. Gotovo je ni mama pustila, sem se tolažil.

A ko sem prišel okolu devetih domov sem med groznim grohotom slišal mi nasproti doneti besede svoje petdesetletne gospodinje:

„Vi, Vi, drugič pa ne hodite brez očal k Savinji in pa ta le svoj robec vzemite; saj imate itak samo tri.“

Logarjeva dolina.

(Spisal Ignacij Šijanec.)

V oserčju Savinjskih planin, ki so znane po turističnem svetu kot vele lepe in zanimive, razteza se romantično krasna Logarjeva dolina. V novejšem času pišejo tudi Logarska dolina, no, katero zaslovljenje je edino pravo, o tem naj sodijo strokovnjaki. Meni je pač vse eno in najbrž tudi vsem, kateri gredo v ta lep kotiček naše mile domovine, naj se zove tako ali onako.

Logarjeva ali Logarska, samo da je lepa in vredna poseta. Smelo lahko trdim, da ga ni

Nemška „klerikalna“ stranka napreduje prav dobro in to vsled vednega zboljševanja njenega časopisja. Zakaj pa se ne posvetujete, kako bi se povzdignil njen zaveznik „Mir“, da bi boljše branil Slovence pred nemško grabežljivostjo?

Strah mora biti siino velik, kajti noben človek si ne upa na kakem shodu kat. polit. društva izreči grajo „Miru“. Še večji strah pa mora imeti „Mir“ sam, da si ne upa nastopiti odločno proti tlačiteljem slovenskega naroda.

Da je „Mir“ res popolno oslabil, pričajo tudi nemški časopisi, ki se ne bavijo nikdar z njim, ker jim pusti mirno razgrajati nad Slovenci. In ni še dolgo, kar je rekel neki zagrizen Nemec: „Dokler bo izhajal „Mir“ z dosedanjim vsebino, bomo mi Nemci ogromno napredovali; zato ga ne preganjamo“. In res je, da vsakega zavednega Slovence zagrabi sveta jeza, ko zagleda ta listič.

S tem pa da ostaja vse pri starem, je za zapustil že marsikak delaven narodnjak politično delovanje. Vsak rodoljubni učitelj se izseli na Štajarsko, ker ni našel na Koroškem nobene opore, nobenega resnega dela za narodni blagor.

Sicer pa res tudi ne vem, kake pojme imajo različni gospodi o časniki in narodnem delovanju. Pred nedavnim se je izrazil neki mlad duhovnik, da bi pač dobro bilo, ko bi se „Mir“ zboljšal. Na vprašanje, kaka načela naj bi po njegovem mnenju zboljšani „Mir“ zastopal, je odgovoril, da bi najbolje za koroške Slovence pač bilo, ko bi „Mir“ sprejel načela — „Domo-ljuba“. Torej ne potrebujemo lista, ki bi šel v boj za narod slovenski in za pravice slovenskega kmeta, ampak po mislih nekaterih gospodov, bi moglo rešiti koroške Slovence samo versko polemiziranje z nemškimi liberalci, z nemškimi namreč, ker slovenskih ni. Morda smo mi Slovenci od nemških katolikov izbrani za odlično delo, hoditi za nje v ogenj po kostanj. No pa saj nič ne de, akoravno propadejo Slovenci kot narod, da ostanejo le katoličani. Zdaj saj vemo, kam pes taco moli.

Naredili pa ste račun brez krčmarja. Ako bi se kaj takega zgodilo, povemo vam, da tak list ne bo dolgo izhajal, uprli se mu bomo in napeli vse sile, da se nikjer ne naroči. Uspeh bo gotov. Boljši odkritosrčna germanizacija, kakor taka prikrita politika. Proti odkritosrčnemu sovražniku se bomo tudi uspešno bojevali, med tem, ko v boju s binavci gotovo podležemo. Ako nam pa je usojeno, da moramo pasti, potem pa hočemo umreti stoje. Ne udamo pa se ne in ostanemo na straži.

Veselejši časi se nam obetajo s prihodom dr. Brejca v Celovec. V nadi, da bo stopil krepko v narodne vrste, ga iz srca pozdravljamo na naših tužnih tleh. Morda se bo zdaj naša politika spremenila. Upajmo vsaj, da bomo z novimi silami šli v boj za obstanek in pravico da bomo

človeka, ki bi mi nasprotoval, če rečem, omenjena dolina je ena najidiličnejših in najkrajnejših, kar jih imamo v Alpah. Slišal sem od mnogih turistov, ki so prepotovali že večji del Alp, da je Logarjeva dolina edina. Sloveči prirodosnanec Ami Boué primerjal jo je neki dolini v Pirenejih, drugod jej ni našel slične.

In res je lepa! Zelena ravnina razprostira se v dolgosti kakih dve uri huda in dobre četrt ure širokosti. Bujno rastoči pašniki in nekoliko prodata polje je na obeh straneh širokega pota, ki vodi nekako sredi doline. Pobočja obrobijo jočih gričev in gora so na precej visoko obrabla z dravjem, v ozadju se pa steza proti nebu strma gola stena. To je Ojstrica, kraljica Savinjskih planin, katero loči prelaz Škarje od široke Planjave. Bolj proti zahodu molijo Brana, Turška gora in Rinka svoje ostre vrhove kvišku.

Krasen pogled! Ta lepota se ne da popisati, to moraš videti in strme jo bodeš občudoval.

V osrednju pred Ojstrico in Planjavo opaziš Planiško, katero tudi Rjavec imenujejo. Rdečolisaste pege po strmih njenih stenah vzbujajo pozornost naše.

Pravljica pravi, da je nekda ustrelil kranjski lovec na vrhu Planiške divjega konja ali gamza. Dva štajarska lovca sta kranjskega za

tega, kar so nekega starčka pošiljali po poštne uradu od Poncija do Pilata, predno je mogel oddati svojo pošiljatev, in gotovo bi moral brez uspešno oditi, da se ga ni končno usmili neka uradnica, ki k sreči zna slovenski in mu razložila, kar je bilo potrebno. — Pred nekaterimi dnevi pa je Slovenec iz mesta uljudno prošil pojasnila v neki zadevi. „Ih feršte niks bindiš!“ se zadere ježno sluga nad njim. Slovenec se obrne z enakim vprašanjem na bližnjega uradnika, pa tudi od tega ni dobil zaželenega odgovora, pač pa se je ta delal, kakor bi ne znal slovenski in zahteval, naj nemški govori. Bil je to praktikant Tratnik, ki je vkljub svoji mladosti znan kot velik sovražnik vsega, kar je slovenskega. — In sedaj vprašamo, ali smo pri takih razmerah res še dolžni prikrivati prestopke velikonemškega gnezda na tukajšnjem c. kr. poštne uradu? Ne! Ako uradniki v svoji vsenemški zagrizenosti postopajo s slovenskimi strankami, kakor bi bili le-ti njihovi sužnji, no, potem pač ne čutimo s takimi predrzneži nikakega usmiljenja, temveč poskrbeli bomo, da izve javnost in tudi slavno c. kr. pošto ravnateljstvo,

sledila in ga ubila ter vrgla v prepad. Te rdeče pege baje spominjajo na to epizodo.

Pod Ojstrico je Klemenčukova planina, to je kotlasta stopica, na kateri se pase živina. Nad njo se svetli večni sneg. Od Ojstrice po grebenu so vrhovi: Krcfička, Strehalca, Lucijan in Iomanikova planina.

Zadnji kot Logarjeve doline je veleznamenit. Komu ni znan „Slap pod Rinko“, vsaj po imenu ali obliki če že ne iz lastnega opazovanja? Ko se mu bližaš, že od daleč slišiš šumenje in bučanje vode, ki pada čez 120 m visoko skalo ter se razprši v drobne kapljice. Precej daleč moraš stati od slapu; kajti drugače te kot megla razpršene kapljice do dobra zmočijo. Savinjska podružnica je pred leti postavila ob slapu leseno lično izdelano verando, kjer lahko počivaš in zreš padajoči vodni trak. Po stari turistični navadi upišeš svoje ime v spominsko knjigo ter mogoče zagrešiš kak primeren ali neprimeren verz.

Nad slapom se razteza precejšnja goraka planota Okrešelj, kamor vodita dva pota. Na Okrešlju stoji planinska kočica, katera je last celjske sekcije D. u. Oe. A. V. Ker pot na Okrešelj ni huda in tudi ne nevarna, zato hodijo ljudje radi na to planoto, ki je res divjeromantična in lepa. Od tod prideš po umetno narejenem potu skozi Turški žleb na Skuto in Grin-

menda tulili, da se je ljudem kar „gravžalo“ (glej „vahtarco“). Le škoda, da se je zgodila divjim plesalcem mala nesreča. Hudomušneži trdijo, da si je c. kr. avakultant g. Selley celo nogo zlomil, ali pa vsaj zvil, s čimer pa nikakor ne trdimo, da je bil morda ta gospod med onimi „črnimi“ zamorci. Prečitali smo celo vrsto milostivih, ki so pripomogle k večjemu uspehu veselice, ali med njimi ni imena, katerega nositeljica menda še vedno ni oprala s sebe madeža. s katerim jo je pomazal njen prijatelj na nekem kazinskem plesu, k večjemu, ako je bila med družicami zamorskih kankanplesalcev, katerim so se smejali celo osli, s katerimi so se pripeljali. Da se je v resnici pošteno „žrlo“, je najboljši dokaz račun, ki izkazuje 3550 K za požrto vino, pivo in drugo žrtje. Konec je pa najboljši. Ostala sta dva sodčka piva, katera so si privoščili celjski poulični vitezi, ko se je veselični prostor čedil. In kaj je storil slavn odbor, ko je to izvedel? Delavci ne dobijo plače in mir besedi in veselica je pri kraju.

(Nova nemška ortografija.) Od nekega trgovca smo prejeli sledeče pismo, ki je gotovo

tavec, po drugem na Savinjsko sedlo in na Koroško, v tem ko tretji pelje na Kamniško sedlo, kjer stavi ravnokar Kamniška podružnica svojo kočico v spomin desetletnice obstanka. Za Okrešljem je Mrzla gora, ki slovi kot najhujša v vseh Savinskih planinah.

Znamenito je, da kmalu od slapa pod Rinko zgine vsa voda v zemljo ter šele čez eno dobro uro hoda nižje, pri takozvanem „Spodnji vir Savinje“ priteče zopet na svetlo. Od tod teče pod imenom Črna mimo Logarjevih poslopij in se začetkom doline pri kmetu Podbrežniku združi s potokom Jezera, ki privrvi iz Matkovega kota, paralelne dolinice z Logarjevo dolino. Od te združitve se potok imenuje šele Savinja.

Prvi kmet, ki ima v Logarjevi dolini posestvo je Podbrežnik, od koder že vidimo veličastno poslopje najbogatejšega kmeta gornje savinske doline p. d. Logarja. Lepa enonadstropna hiša in obširna gospodarska poslopja kažejo, da je tukaj blagostanje doma. Stari Logar pa je tudi znan na daleč okoli. On je gostoljuben in prijazen mož, prava staroslovenska korenina.

Če gremo od Logarja po dolini naprej, pridemo do na pol podrte kočice „pri Andreju“, kjer so nekaj turisti imeli svoje zavetišče. Sedaj pa tukaj sveda nihče več ne prenočuje, ker je nekaj višje kakih 15 minut od tod turistična hiša celjske sekcije D. u. Oe. A. V. Tukaj gospoduje

dovo* restavracijo preko ceste. Igrali so: g. Kacjan Anton in gca. Kacjan Anka, gca. Matko Lizi, gg. Senica Robert, pl. Rainhofer Leopold, Ferencič Viktor, Knik Fortunat, Unschuld Gustav in Lenart Feliks. Začetek je bil ob 4. uri popoldne. Po končani igri prosta zabava, petje (vrli zbor krških pevcev), godba (Napolitan z dvema pomočnikoma) in ples pozno v noč. — Te veselice se je udeležilo razun rajhenburških tržanov mnogo odličnih gostov iz Krškega, Brežic itd. Vrli rajhenburški dijakom se sme vsakako častitati na sijajnem izidu prvega podjetja te vrste!

(Iz Cirkovca.) Rojstni dan našega presvetlega cesarja se je tudi pri nas obhajal na posebno slovesen način. Zvečer dne 17. avgusta je priredila požarna bramba cirkovška po vasi bakljado, na čelu je korakala godba in svirala veselo koračnica. Vmes so pa pokali možnarji, kakor da bi imel cel topničarski polk strelne vaje v Cirkovcah. Dne 18. avgusta so nas na vse zgodaj zbudili strel iz možnarjev in godba, da smo že kar po posteljah začeli skakati in plesati. Skoro vse hiše po vasi so bile okrašene s cesarskimi in narodnimi zastavami. Z velikim veseljem smo

znani starosta turistov Janez Pliskernik, častiljiv mož, najboljši poznavalec Savinskih planin.

Svet, kjer stoji turistična hiša, in okolico je kupila Savinjska podružnica, ki je pa prodala ves prostor zadrugi „Rinka“. Ta namerava tukaj zgraditi vsem modernim zahtevam ustrezajoč hotel, kar bi stalo približno 50.000 K. To se bo zgodilo takoj, kakor hitro se zboljšajo cestne razmere iz Ljubnega do Logarjeve doline.

Nekoliko naprej od tod je lepo ležeče posestvo Plesnika, zadnjega kmeta v Logarjevi dolini. Tudi tukaj turisti lahko dobijo zavetišče.

Proti severu obmejuje Logarjevo dolino Olševa, na kateri opaziš posamezna poslopja premožnih kmetov.

Popotnik, ki pride prvič v Logarjevo dolino, ostrmi nad tako raznovrstno naravno krasoto.

Lepa zelena, popolnoma ravna dolinica nad katero se dvigajo ponosne glave gorakih velikih nov, katerih votline hranijo v sebi večni sneg, ti vzbuja močan kontrast.

Nahote moramo vzklikniti, občudujoč to krasno dolinico in njo obrobajoče gore:

„Slovenski svet, ti si krasen,
Zares, nebo te je ljubilo,
Da te tako je obdarilo.“

Rojaki, ki imate tako naravno krasoto v svoji bližini, hitimo jih gledat, občudovat in se navduševat za lepo našo slovensko domovino!

njim in nemčurji, in sam si bo kriv, ako se bo o njem rabil pregovor: gliha vkap štrih. Ta opomba je bila potrebna, da nemčurjem že v začetku zamašimo usta, da ne bodo imeli prilike kričati o kakem „sovraštvu“ Slovencev do Nemcev.

Kakor na raznih krajih slovenske zemlje, vedelo si je pred leti tudi na Dobrni nemškutarstvo z raznimi sredstvi pridobiti občino v svoje roke in ni še ravno preveč dolgo od tega, da je slovensko ljudstvo na Dobrni prišlo zopet do svojih pravic ter iztiralo iz občinske uprave vse nepoklicane usiljence. O pravico- in miroljubnosti Slovencev pa priča dovolj jasno resnica, da je do letošnjega leta sedel v občinskem odboru od Slovencev voljeni g. Fr. Orosel starejši, dokler ni sam iz lastne volje izstopil. Da je par prikritih nemčurskih podreptnikov v občinskem odboru, dobro vemo, in o priliki si jih hočemo na tančnejše ogledati.

Občina je torej slovenska in tega nemčurji ne morejo prenašati. Na vsak način hočejo imeti zopet oblast v rokah, zato so si na tihem pripravljali ugodna tla, da bi v priložnosti naskočili slovensko občino.

Sredstvo — o tem hočemo govoriti pri drugi priložnosti — so stuhtali jako dobro. A na to niso mislili, da slovenska pamet daleč pretega nemčursko, in ko so se začeli razkrivati njihovi nameni, kakor da bi udarilo z jasnega neba. Pa se ni treba nič vznemirjati. Poznamo vas in storite, kar vam drago, poskrbljeno je za to, da nemčursko pritlikavo grmičje ne bo zrastle do nebes. — Ker pa se vam usta kar cedijo samega „miru“, hočemo svetu povedati, kakšen je ta vaš „mir“, ki si ga želite. — Dobro se spominjamo časov, ko se je na občini slišal samo nemški komando. Dobro so nam v spominu časi, ko je nemčurski krajni šolski svet porabljal slovenske otroke v to, da se je Dobrna predstavljal svetu kot nemška. Po teh časih se vam cadijo aline, te čase si želite nazaj, mi pa ne, to je razloček med vami in nami, in tega razločka ne bodo podrla tisočletja, tega razločka tudi fajerber ne bo odpravil, tega razločka ne izbrišejo celi potoki nemškega piva. S svojim „mirom“ se pa pojdite solit. Za tak nemčurski „mir“ se vam vsi Slovenci lepo zahvaljujejo. Vedite poprej kaj je mir, potem govorite o njem.

Če Slovenec voljno trpi, da ga nemčur tlačijo, da mu nemčur reže kruh, to vi imenujete „mir“. Če Slovenec nosi denar nemčurju, da se ta v „miru“ debeli, to vi imenujete „mir“. Če nemčur, ko si je nabral slovenskega denarja, pokupi zemljo revnih Slovencev, da morajo potem iz domačije, in če Slovenci to vse mirno prenašajo, to vi imenujete „mir“. Če nemčur gospodari v občini in drugih zastopih ter dela postavje, Slovenec pa samo uboga in plačuje, to vi imenujete „mir“. Če se valjujejo Slovincem nemške šole, da se slovenski otroci ponemčujejo ter odvrnejo veri in narodnosti, Slovenci pa to trpijo, to vi imenujete „mir“. Če se nastavljajo na slovenski zemlji slovenskega jezika nezmožni in velikokrat Slovincem sovražni uradniki, Slovenci pa morajo na tuje, in če so Slovenci pri vsem tem lepo tihi, to vi imenujete „mir“. Če nemčurji izzivajo s pruskimi zastavami in hajljanjem, Slovenci pa to mirno poslušajo in trpijo, to vi imenujete „mir“. Če nemčurji Slovincem pobijajo okna, Slovenci pa to mirno prenašajo, to vi imenujete „mir“. Če nemčurji napadajo Slovence in grozijo s tepežem in ubojem, Slovenci pa to trpijo, to vi imenujete „mir“. Če bi nazadnje Slovenci pristo- voljno dali vse, kar imajo, nemčurjem, sami pa živi legli v grob, to bi vi imenovali „mir“.

Ni res? Da, ali presneto ste se zmotili! Saj vidite, da ne damo! In če se vsi nemčurji na Dobrni od prvega gospodeka do zadnjega paglavca stokrat postavijo na glavo, ne pomaga nič, da vam rečemo: čisto nič. Ne imejte nas vendar za tako neumne, da bi ne spoznali vaših namenov.

Ako pa želite mir, resnični mir, ne kakor je po vaših mislih, radevamo to-le in imeli ga boste: Prekličejo naj se besede govorjene lansko leto 12. junija zvečer — v toplicah in pri fajerberu že vedo katere —! Prekliče naj se lažnjivi dopis v celjeki „vahtarci“ od septembra lanskega leta! Popravi naj se krivica storjena Slovincem

lansko leto po cesarski slavnosti! Prekličejo naj se besede, s katerimi so se proglasile toplice za „štramtajc“! Prepove naj se ljudem, ki so plačani z deželnim denarjem, izzivanje Slovencev! Prepove naj se ljudem, ki so plačani z deželnim denarjem, da ne bodo delili ptujkega nemčurškega lista med dobrnske Slovence! Prepove naj se fajerberu vsako hajljanje, ker to ni njegov namen, pač pa je to izzivanje Slovencev. Sploh naj fajerber bo požarna bramba, ne pa priprav- nica za nemškutarijo. Popravijo naj se sramo- tenja slovenske narodnosti o raznih prilikah. Preneha naj se z brezimnimi pismi in kartami. Prekliče naj se lažnjivi dopis v ptujkem nemškutarskem lističu letošnjega leta! Preneha naj se z različnimi lažmi in grožnjami! Javi naj se tisti, kateri hodi zahrbtno tožiti Slovencev na celjsko c. kr. okrajno glavarstvo!

To so naši najskromnejši pogoji, za manj se ne menimo. Obenem pa je to površen sestavek vzrokov, za „res tužne ure nemira“ na Dobrni, sestavek najpoglavitejših nemčurskih krivic storjenih Slovincem na Dobrni v — enem letu. Kadar boste popravili vse to, odpustili vam bomo druge brezštevilne večje in manjše. Dokler se pa to ne zgodi, bodi vam tukaj pove- dano, da je vse vaše javkanje o „kalenju miru“ prazno čenčanje, obenem pa nesramno zavijanje resnice in podlo obrekovanje.

Sedaj ve slovenski svet, kje da išče „vzroke nemira“. Ne mislite, da bomo odložili orožje sedaj ko je zmaga naša tako blizu, da jo že do- segamo skoraj z rokami. Vedite pa tudi, ako ne storite tega, kar smo vam nasvetovali, da je bil dosedanjí boj le igrača, le priprava na to, kar še pride.

Polagoma, korak za korakom napreduje narodna zavest na Dobrni in tla so pripravljena, da se bo storil odločilen daljši korak, katerega bi znali bridko občutiti oni, ki so zanešli boj na Dobrno. Mi smo pripravljani na vse; naše vrste so tesno sklenjene, zama je vaš trud, da bi jih prodrli. In te vrste korakajo naprej, vedno na- prej! Že se sliši silen grom njihovih korakov in ta grom doni neprijetno na vašo ušesa. Ustavite te vrste s tem, da spolnite stavljenе pogoje, rae drugo je zastoj. Ne mislite da smo pozabili na mnoga in mnoga razžaljenja slovenske narodnosti, na mnoge in mnoge krivice, katere ste nam storili. Ne, zapomnili smo si vse, in ako ne pre- nehate, pride plačlini dan za vsakega. Že par- krat smo stavili mirovne pogoje, sedaj je zadnji- krat. In tudi čakali ne bomo dolgo, da jih spolnite, ampak naglo se mora zgoditi. Sedaj je priložnost, da vrnete Dobrni „mir“, ki ste ga zrušili in „skalili“, ako te priložnosti ne pora- bite, razvijemo kmalu vojni načrt. Vedite, da komaj čakamo vesele zmage!

Narodno-gospodarske novice.

Zakaj vse je med neprecenljive vrednosti?

(Piše Iv. Vuk.)

(Konec.)

Največje vrednosti je brez vsakega ugo- vora sladkor, ki se nahaja v medu in tega sta dve vrsti. Grozdni in sluzni. Nahaja se tudi v drugih sladkornih vrstah in sicer v najožji ke- mični zvezi. V medu sta pa ti dve vrsti ločeni vsaka za se. Iz tega se vidi, kako neprecenljiva je ta posebnost za one, ki imajo slab želodec ali bolehalo na njem! Predno pride sladkor v kri in od tod v želodec, ga mora želodec razkrojiti v prej omenjena sladkorna dela — v grozdni in v sluzni sladkor — in to ni nikakor majhno in lahko delo.

Pri medu so pa to delo oskrbele že čebele. Uživanje medu ne povzroča želodcu najmanjšega truda, tako da ga lahko prebavijo brez vse te- žave celo taki ljudje, ki ne morejo vžiti nobene druge jedi. Seveda da bi želodec preobčutil z medom, to seveda tudi ni dobro, ker vsaka reč ima svoje meje. Kar je preveč, še baje s kruhom ni dobro, pravi ljudski pregovor.

Koliko zamotanih predpisov, koliko dragega zdravila in rudninskih vod bi ne bilo trebalo, ako bi zdravniki naročevali uživanje medu. Ako jemo težko prebavljiva jedila, je za lažje prebav- ljanje zopet v prvi vrsti med, ako se isti z

njim osladé, ali pa vživa sam kot poobedek. Stem se lažja ne samo prebavljanje, ampak tudi pospeši. Kaka lastnost, zelo pomenljiva za ravno ozdravljajoče, za trpeče in bolne.

Še neki drug učinek je našla kemija za živila, učinek, katerega so prej samo slutili. In ta je, da ima med v sebi neko zdravilno moč. Le pogledimo. Kakor smo rekli, ima tudi med v sebi mravljinno kislino. Ta deluje na telesne dele s katerimi pride v dotiko, torej na ustno votlino, požiralnik, jabolko in želodec, da že nastale škod- ljive snovi, ki bi lahko povzročili bolezen, za- tira in uničuje. Oni ločeni sluzni sladkor, deluje zdaj zapirajoče, zdaj omehčujoče, tu pospešuje iznojenje, tam zopet odvaža in čisti kri, kakor je sploh potrebno in koristno za dotičnika. Tako je najboljšo zdravilo proti vnetju in katarom žrelnih in želodčnih sluznic, ki so potrebne za prebavo jedi. Za rane in otekline je najboljši obliž. Eterična olja in rastlinske soli, katere iz- virajo od najzlahtnejših sokov raznih rastlin, imajo že same na sebi zdravilno moč na notra- nji organizem, posebno pa na človeške živce. Ker zabranjuje med valed svoje kemične sestave vsako motenje v prebavljanju in iz tega izvira- joče bolezni, je s pomočjo sladkorja najboljšo lečilo za naše telo. Posebno zoper bledico in pomanjkanje krvi je uživanje medu zelo pripo- ročljivo. Iz popisane je razvidno, da je med za mnogostransko uporabo in da ni najti izlepa zdravila, ki bi mu bil kos. Naši pradedi so ga čislali nad vse drugo. Vse te opisane vrednosti pa ima le pravi in naravno čisti čebelni med. Ona malovredna roba, ki se ponuja po nizkih cenah in pod raznimi imeni, ne koristi nikomur, pač pa mnogokrat radi raznih primešanih snovi škoduje.

Marsikdo bo morebiti ugovarjal, da je pre- drag? Vendar pogledimo to iz drugega stališča. Ako kupiš, draga gospodinja, sirovo ali presno maslo, se ti ne mili krajcar, ki ga izdaš zanj. In vendar kaj je maslo v primeri z medom? Ali ima maslo toliko zdravilne moči, ali prej popisane lastnosti medu v sebi? S kratkim ne odgovorim na vsa ta vprašanja.

Če pomislimo, koliko stroškov v bolezni za razne recepte, zdravila itd., nam prihrani med, ne glede na bolečine, ki jih še zraven trpimo, ne bomo več tarnali o dragoti medu. Če prevdarjamo, kako potreben je med za ravno ozdravljajoče, za doraščajoče in posebno za blede in samo na kvišku rastoče otroke, kakor tudi za slabokrvne in bledolične deklice, in kako iz- vrstno služi vsem ljudem, ne bo nobena gospo- dinja, nobena mati več premišljevala in odlagala o uporabi medu. Saj stori skrbna mati za svoje bolne otroke, ljubeča žena za slabega, utrje- nega moža vse, da le njeni ljubljenci zopet ozdrave, da zamorejo zopet na noge. In tudi njej sami je v korist. Za zdravje nas in naših otrok ne sme biti nobena stvar predraga in vsaka skopost v tej meri se hudo maščuje in to ne samo na življenju in zdravju, ampak na tem, čemur smo se hoteli ravno izogniti, na moč- njaku.

Kar se tiče kakovosti medu, so najzane- ljivejša znamenja njegova, enakomerna kristali- zacija. Kdor kupi med, kupi ga naj le v samo kristalizovanem stanju. Tekočega si lahko na- pravi sam, da postavi steklenico z medom v gorko vodo. Dobrota in čistoča medu se izve, če raztopimo nekoliko medu v čistem vinskem ovetu. Pravi, naravno čisti med se popolnoma raztopi, ne da bi se na dnu vsedlo kaj temne barve, kakor se zgodi pri nepravem ali mešanici. Da je med dober in zrel se sprevidi iz nitek, ki se delajo, če se vlije v mrzlotakočem stanju v drugo posodo. Kar se tiče barve, ne igra ta no- bene vloge. Ker je barva medu različna po raz- ličnosti ovetja s katerega so čebele nabirale med, zato se ne gleda pri kupovanju, ali je ta svetle ali temne barve. Glavno in edino uogo igra okus. Med se mora hraniti na suhem, zrač- nem in hladnem prostoru. Tudi mora biti ločen od močno dišavih jedi in dišav, n. pr. sira, zelja itd., ker rad jemlje v se neprijetne duhove. V zadublem in vlažnem prostoru se pa rad akiva in zavre. Kristalizovani med, dobro shranjen se drži leta in leta nespremenjen.

Kakor je bil med enkrat pri slovenskem in slovanskem ljudstvu sploh najmenitnejše slado, živilo, pijača, hranilo in zdravilo, ki je mnogo pripomoglo, da je naš rod tako krepko se razvijal, bil tako čvrst in močan, tako ga naj zopet vrli Slovenec, Slovenka potegneta iz teme pozabljenosti. Naj diči dober in zdrav slovenski med zopet naša omizja, naj hladilna pijača spodrine strupeno žganje in sploh neizmerno pitje alkohola. Med bo pa za to čislanje skazoval hvaležnost, da se bo slovensko ljudstvo krepilo in trezno misleč delalo za svoj in za svojega naroda obstoj. Bog in sreča junaška privedi nas kmalu do cilja do pravega spoznanja. O raznih drugih uporabah medu pa o priiliki. Do tedaj zdravi!

Druge slovenske novice.

(Petindvajsetletnica bosanske okupacije) se je v Ljubljani praznovala na zelo slovesen način. Po slovestni maši v nunski cerkvi, katero je služil „sobojevniki“ profesor dr. Svetina, je bil slavnostni banket, katerega se je udeležilo veliko število veteranov iz bosanske okupacije. 17. peš polk je poslal tri častnike kot odposlance. Žalostno pa je bilo, da je zastopnik polka nekdanje hrabre slovenske vojake pozdravil samo v nemškem jeziku. V Bosni so častniki govorili večinoma le slovenski in takrat so se prav dobro razumeli z moštvo, sedaj je seveda drugače, ko pošiljajo k polku častnike, kateri niti pojma nimajo o slovenskem polkovnem jeziku.

(O požaru v Vačah) poročajo, da je pogorelo 38 hiš in 43 gospodarskih poslopij. Ostalo je samo 11 hiš, župnišče in cerkev. Na Vačah že prej ni bilo bogve kakšnega blagostanja, požar je pa povzročil res skrajno revščino. Rešilo se je kaj malo. Zgoreli so vsi pridelki, vsa oprava in nekaterim celo gotovina. Na pošti so rešili samo par denarnih pisem. Orožnikom je zgorelo vse, samo uradna pisma so otehi. Tako se je skoraj povsod pokazalo, kako je Slovenec zvest v službi. Svojo lastnino pusti, da mu jo plamen uniči, samo da reši, kar mu je od drugih izročeno. Pogorelice priporočamo občinstvu. Hvaležni bodo za vsako najmanjšo podporo.

(Slovenski odvetnik na Koroškem) gospod dr. Janko Brejo že okuša vse sladkosti slovenskega odvetnika med zagrizenimi koroškimi vsemenci. Komaj je izjavil, da bo pred sodiščem načelno govoril slovenski, se je kar cela ploha gnojnice zila nanj iz nemških listov. Jako značilno za razmere na Koroškem je pa dejstvo, da listi poročajo celo o stvareh, pri katerih je navzoč samo sodnik, zapisnikar in dotičnik, ki je pred sodnijo poklican, kakor se je zgodilo dr. Brejcu, ko je bil v neki zadevi poklican kot priča k sodišču. Celovški vsememški listič „Freie Stimmen“ je takoj namreč vedel, kako in kaj je dr. Brejo izpovedal. Res lepa razmere.

(Deželna živinska razstava) se bo vršila v Celovcu od 6. do 8. septembra. Kako postopa nemško-nacionalna gospoda pri tem važnem činu s slovenskimi kmeti, bomo še poročali.

(Pri gradbi bohinjske železnice) se je po stari navadi začelo delati, kakor vedno doslej, namreč, da se domačine odganja, tujcem pa daje delo. Tvrda Sard & Lenassi je celo po slovenskih časopisih oznanjala, da sprejme 200 delavcev, ko so se pa oglašali Slovenci, so jih pošiljali od Poncija do Pilata, končno so jim pa rekli, da jih ne sprejmejo. Italijane so pa sprejemali vpricho nesprejetih Slovencev. Kaj se hoče, stara navada!

(Svojo ženo zabodel) Neki kmet iz Levpe pri Kanalu na Goriškem je gredoč k maši zabodel svojo ženo s tremi sunki. Kakor pripovedujejo, so že dalj časa opazovali, da je bil nekoliko zmešan.

(Slovensko šolstvo v Trstu.) Štirirazrednica pri Sv. Jakobu v Trstu, katero vzdržuje družba sv. Cirila in Metoda, se s prihodnjim šolskim letom razširi v petrazrednico. V preteklem letu je obiskovalo to šolo 303 dečkov in 311 deklic, skupaj 619 otrok. Koliko jih pa mora hoditi v italijanske šole, ker v slovenskih ni prostora. Ta šola je res v največjo čast družbi sv. Cirila in Metoda, obenem pa tudi v največjo sramoto slavni vladi, ki trpi, da se s Slovani v Trstu

postopa, kakor s pritepenci in se jim ne privoščiti ene ljudske šole.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 20. julija do 8. avgusta poslali gg. in društva: Upravištvo „Slov. Naroda“ zbirko 69-62 K, uredništvo „Slovenca“ zbirko 8-05 K; podružnice: moška šentjakobsko-trnovska v Ljubljani udnine 72 K in Ciril-Metodovega daru 55 K (darovali so po 10 kron: And. Zamejic in And. Kalan; 6 kron Ivan Rozman, po 5 kron: dr. Andrej Karlin in Anton Zupančič; po 3 kron: Gnjazda in F. Florjančič; po 2 kron: Jernej Bahovec, dr. Gestrin, Alojzij Stroj, Fr. Trtnik, Jos. Vidmar in Ivan Vrhovnik; 1 K Pichler), moška in ženska v Trstu dohodek veselice 1429-80 K, ženska v Črnomlju 69 K, ženska v Sežani 76 K, šenklaško-frančiškanska in šentjakobsko-trnovska ženska v Ljubljani, vsaka po 800 K, skupaj 1600 K kot donesek od razstave ženskih ročnih del in darove; venska v Kranju 128 K, ženska v Trbovljah zbirko in udnino 50 K, podružnica v Selcih 38 K, ženska v Logatcu 124-80 K, moška v Logatcu 52 K, ženska v Celju 277-06 K, litijaska podružnica 200 K pokroviteljine, podružnica v Gornjemgradu 70 K, duhovščina šmartinske dekanije 200 K pokroviteljine, gđ. Terezija Karolnikova v Kamniku 4-60 K, katere je v veseli družbi nabrala gđ. Ana Močnikova; Jos. Novak v Lescah 20 K, župnik Iv. Schiffer v Pomjanu zbirko dekanjske konference 12 K, prof. Karol Verstovšek II. prispevek od mariborske junijske veselice 400 K, „Bralno društvo“ v Trebnjem 8 K. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Politični pregled.

(Češke zahteve.) Svoj čas so Čehi zahtevali, da se jim dovoli češka univerza na Moravskem. Pod tem pogojem bi bili pripravljeni za redno delo v državnem zboru. Nemci o tej zahtevi niso nič hoteli slišati, dasiravno si je vlada prizadevala, da bi jih pridobila zato. Sedaj so moravski Nemci definitivno odklonili češko zahtevo za ustanovitev češke univerze. Zapretili so celo z obstrukcijo, ako bi vlada Čehom ustregla.

(Križa na Ogrskem.) Cesar je prišel v Budimpešto. Kakor trdijo dobro poučeni krogi, se s cesarjevim prihodom položaj ne bo ravno zelo izpremenil, kajti kakor se zatrjuje, krona nikakor ni privolji, da bi dala opoziciji koncesije večjega pomena. Koncesije, ki bi se morda dale, so: 1. prenova vojaških učilnic na podlagi ogrskega učnega jezika; 2. premestitev ogrskih častnikov na Ogrsko in 3. ogrski poslovni jezik pri vojaških sodiščih. Opozicija o teh koncesijah neče niti slišati, temveč trdno ponavlja svoje stare zahteve. Cesar ostane deset dni v Budimpešti, a vzlic temu baje križa med tem časom ne bo rešena. Kakor vse kaže, bo ostalo vse pri starem. Vlada ne bo imela proračuna in ne bo smela nabirati vojakov. Vojaki, ki bi morali iti letos na dopust, bodo služili do konca leta. Ako se dotlej položaj ne razjasni, bodo morali pa rezerviste poklicati, da ostane število na isti visočini.

(Novi nemiri na Hrvaškem.) Pred malo tedni je zapustil Hrvatsko ban Hedervary, ki je zakrivil toliko gorja v ti nesrečni deželi. Novi ban Pejačević je slovesno zaprisegel, da bode spoštoval hrvatske pravice in da bode rajši odstopil, kakor bi delal proti nagodbi z Ogrsko. Vendar so se pa tudi pod njegovo vladjo začeli novi nemiri in se je znova začela prelivali hrvatska kri. Kar nenasdoma se je od vlade razpisalo povelje, da se na cesarjev rojstni dan zopet razčesajo po vsi Hrvatski madžarske zastave. Tako se je zgodilo n. pr. tudi na železniški postaji v Zaprešiču. Ves narod je bil valed tega razburjenja. Kakor blisk je šla ta novica od kraja v kraj in vse ljudstvo je razburjeno bitelo proti Zaprešiču. Tam so stražili vse prostore orožniki. Ljudstvo se je mirno obnašalo in samo odločno zahtevalo, da se odstrani sramoteča madžarska zastava. Nazadnje so vdrli v kolodvorske prostore in že je splezala 14 letna deklica na drevo, da bi strgala madžarsko zastavo. Hipoma so pa zagromele paške in na tla sta se zgrudila 21 letni mladenič Josip Beluhan in 58 letni Noršičekula, oče desetero otrok. Oba sta bila zadeta v prsa in oba takoj izdihnila. Zavlekli so ju v

kolodvorsko drvarnico. Več težko ranjenih so prepeljali v Zagreb v bolnišnico. Kljub temu, da je prišlo tudi vojaštvo iz Zagreba, se ljudstvo ni ganilo z mesta. Šale na odločno prigovarjanje priljubljenega domačega župnika se je ljudstvo razšlo, ko je na prigovarjanje odličnih občanov vlada nazadnje vendar zankazala, da se odstrani tuja zastava. Iz vsega je pa razvidno, na kako brezvesten način se ubogi hrvatski narod ščuva in tira v nesrečo. Komaj se je začelo upati, da se zopet povrne toli zaželjeni mir čelo upati, že se je začelo zopet s prelivanjem nedolžne krvi. Kdo ve, kaj se bode še vse iz teh nesrečnih razmer izcimilo. Dobili smo o dogodkih zadnjih dni pismena poročila, ker se hrvatski časopisi kar vprek zaplenjajo. Iz pisem, katera nam piše prijatelj, povzamemo, da so razmere zelo žalostne in da se je bati novih morebiti mnogo huših nemirov, nego so se dogodili v zadnjih mesecih. Vse kliče: „kri za kri, maščevanje!“ „Ne bomo mirovali, dokler ne bo konec madžarskemu gospodarstvu na hrvatski zemlji.“ — Dal Bog, da se boj konča z zmago pravične hrvatske stvari!

(Na tirolsko-laški meji) so se v zadnjem času dogajali slučaj, ki so dali povod kaj različnim razmatranjem. Italijanski vojaki so imeli svoje vaje ob meji in so ponoči prihajali na avstrijska tla in manevrirali okoli avstrijskih utrd, kakor bi bili na domačih tleh. Ko jih je neki orožnik opazil in opozoril avstrijsko posadko, so Italijani izginili. Lahom se cede sline po avstrijskem Južnem Tirolskem in prišli so pogledat, kje in kako bi bilo najpripravnije za napad. Naša vlada se je vsled tega pritožila v Rimu.

(Vstaja na Balkanu.) Kakor poročajo iz Bolgarske, je na 29. avgusta napovedana vstaja v vseh turških pokrajinah. O bitkah med vstaši in turškimi vojaki se poročajo čudne stvari. Ob bolgarski meji so Turki požgali več krščanskih vasi. V bližini Skoplja so pognali vstaši vojaški vlak z 250 vojaki v zrak. Ravno v isti okolici je bila tudi bitka med osmimi vstaškimi četami in turškimi vojaki. Vstaši so imeli 35 mrtvih in več ranjenih. Rusija je izročila Turčiji nekaj ultimatum, v katerem zahteva takojšnjo izpolnitev ruskih zahtev. Rusko črnomoško brodovje se je usidralo 80 kilometrov nad vodom v Bospor.

Književnost in umetnost.

(„Mali vitez.“) Tega romana slavnega poljskega pisatelja Senkiewicza v slovenskem prevodu smo dobili 15. sešitek. Dobiva se v knjigarni Kleinmayer in Bamberg po 40 vin. sešitek.

(Zabavna knjižnica za slovensko mladino), urejuje in izdaja Anton Kosi, učitelj v Središču. XI. zvezek. Založil izdajatelj, natisnila „Kat. tiskarna“ v Ljubljani. Cena 30 vin. — To knjižico prav toplo priporočamo slovenskim mladim ljubom v nakup, kajti po svoji raznovrstni vsebini, povestice, pesmice (dve s sekiricami), uganke, kratkecaenice itd., je ni pripravnejše knjige za našo mladino, za katero imamo po pravici rečeno tako malo pripravnega čtiva. Nobena šolska knjižnica ne bi smela biti brez te knjižice, in ne samo v enem ampak v več ztiših. Zato pozivljamo posebno šolska vodstva, da jo čim pridneje naročajo.

Zahvala.

Za dokaze mnogoštevilnega sočutja ob boleznih, smrti in pogrebu nepozabne soproge in matere

Marije Kolenc

izrekan najljubše in najiskrenejše zahvalo prečastiti duhovščini, slavnemu občinskemu zastopniku ljubenskemu, sl. požarnim brambam pri Sv. Frančišku in na Ljubnem, darovateljem lepih venov in vsem prijateljem in anancem, ki so prihiteli, da izkažejo dragi ranjki zadnjo čast.

Ljubno, dne 17. avgusta 1905.

(357)

Franco Kolenc z otroci.

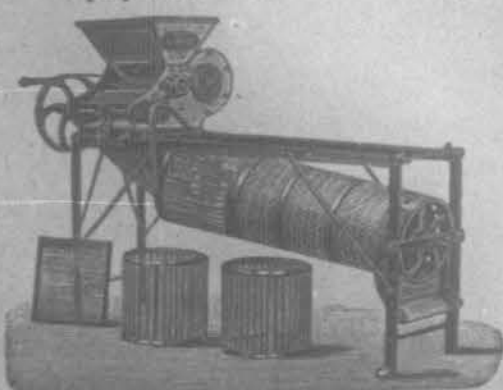
Listnica uredništva.

G. Franc Klančnik, organist pri Sv. Martinu na Paki. — Na Vašo željo prav radi potrdimo, da niste Vi v nikakoli zvezi s dopisom „Od Savinje“ v številki 62 našega lista.

K sezoni!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič
Celje, Stajarsko *** Podružnica v Kranju, Gorenjsko
priporoča

svojo veliko za-
logo različnih
poljedelarskih
strojev, kakor:
gnojilna, mlatil-
nice, čistilnice,
slamorenice,
mline in stiskal-
nice za grozdje
in sadje, vetr-
nice, brane za
njlivo in seno-
žeti, pluge itd.

po najnižjih cenah. (398) 8-8

V večji vasi na Spodnjem Koroškem se dajo

prodajalnični prostori

obstoječi iz prodajalnice, kuhinje, izbe za stanovanje,
dvoje skladišč in dveh klet

takoj v najem.

Najemnina je jako nizka!

Najlepša lega, tik župne cerkve, sredi vasi, pred
hišo se križajo ceste, ob državni cesti, le dobre pol ure
od kolodvora, vsak dan trikratna vozna pošta. — Pisma
naj se blagovoljno pošiljati pod: „P. 222“, poste re-
stante, Pliberk, Koroško. (347) 3-3

Prodaja.

Zaradi prostornih razmer se bo opustila rudniška
mlekarna v Trbovljah in živina, večinoma

krave mlekarice mölltalske pasme

se bodo prostovoljno prodale. Kupci se prosijo, da
se osebno oglase pri rudniškem ravnateljstvu
v Trbovljah, ker se pisarna pojasnila ne bodo
dajala

NAZNANILO!

Podpisana s tem slavnemu p. n. občinstvu
in gospodom popotnikom najljubše naznanja,
da je s 1. junijem t. l. prevzela znani

hotel „k jagnjetu“

v ZAGREBU, na vogalu Nikoličeve in Gajeve
ulice, ki je popolnoma prenovljen ter ima sobe z
najprimernejšim komfortom.

Za dosedanje naklonjenost in obisk v hotelu
„Liebald“ se lepo zahvaljujem in obenem obljub-
ljam, v sedanjem hotelu z izvrstno kuhinjo, naj-
boljšim vinom ter bujarskim pivom po zmerni
ceni in najtočnejši postrežbi cenjenim gostom
ustrežati.

Z velespoštovanjem udana

Doljan

prej hotel „Liebald“.

264 10-10

Izplačujoče se postransko opravilo

bres posebnega truda in izgube časa
najdejo spoštovane osebe vsakega stanu
in povsod s prevzetjem zastopa avstrijske
družbe prva vrste, ki sprejema
zavarovanja proti požaru, steklini, proti
škodi pri prevajanju, proti tatvini po
vsih in življenju. — Ponudbe pod
„1796“, Gradec, poste restante.

!! POZOR !!

Vsem, kateri bolehalo na želodcu
in težki prebavi

daje gotovo pomoč in povzroča izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkrljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh želodčnih boleznih, kakor:
slaba prebava, pomanjkanje teka, želodčna oteklina, napihovanje, podrigovanje, zgaga, slatenica,
omotica, glavobol, krči itd. Germanova življenska esenca pomaga proti jetrnim in sleznim
bolezni, proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi

Germanova življenska esenca odganja zastale vetrove in neznosne gliste, a s tem, da
povrača izgubljeni tek in voljo do jedi, donša mnogo k okrepitvi telesa!

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem, kateri so jako veliko potrošili
za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelujočih, povsem neškodljivih rastlin-
skih sokov, je jako prijetnega, nekoliko grenkega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občutljive
osebe, ženske in otroci, kateri drugih zdravil ne morejo jemati.

Cena steklenici 1 K 40 v, s pošto se ne pošilja manj nego 2 steklenici, za spremnico in
odpravo 40 v več, in to samo po povzetju ali če se znesek pošlje naprej.

Glavna zaloga, kamor naj se vse naročbe naslovljajo

K. GERMANA lekarna „pri črnem orlu“
v Belovaru, Hrvatsko.

V znak pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime tvrde Ljekarna K. Germana u Belovaru. Zato zahtevaj izrecno pristno Germanovo življensko
esenco; ako pa ti se ponudi druga, za katero bi se trdilo, da je boljša ali pa ravno tako dobra,
je ne vzami, temveč jo naroči po pošti, ako je tamkaj ne dobiš. (263) 10

Pri podpisnem uradu je s 15. septembrom
1903 prosto mesto

pisarniškega uradnika.

Prosilec za to mesto mora imeti po-
trebno šolsko izobrazbo ter znanje obeh
deželnih jezikov.

Prošnje je vložiti pri podpisnem uradu
do konca avgusta 1903.

C. kr. evidenčni urad za zemljiški davak
v Konjicah.

(351) 2-2

Razpis zdravniške službe.

V Vuzenici ob Dravi (Saldenhofen) se
razpisuje služba distriktnega zdravnika z let-
nimi dohodki 1200 kron in obširno privatno
praksao.

Mesto se odda 1. prosinca 1904.

Prošnje naj se vložijo do 15. septembra t. l.
pri podpisnem odboru

Distriktni odbor Vuzenica,

dne 4. avgusta 1903.

(340) 2-2

A. MEAVLJAK, načelnik.

Naznanilo.

V Loku pri Žusmu se bodo vršili
zanaprej vsako leto štirje sejmi in sicer:

14. aprila

(354) 3-2

20. julija

25. avgusta in

12. septembra.

Kadar bi prišel eden teh dni na praznik
ali nadeljo, se vrši sejem prihodnji delavnik.

Županstvo Žusem, meseca avg. 1903.

Prvi sejem se torej vrši v torek,
dne 25. avgusta 1903.

Močan

UČENEC

zdrav

15 let star, kateri
ima tri meščanske ali
gimnazijske razrede,
se sprejme takoj v
špecijsko trgovino
MILANA HOČEVAR
v Celju, Glavni trg.

(349)

3-1

V AMERIKO

je najkrajša, najprijetnejša in najcenejša vožnja

čez

(Francosko)

Buks-

Paris-

Havre-

New York

ali

Antwerpen - New York, Havre - Philadelphia

(352) 4-1

ali

Antwerpen - Philadelphia.

Cena iz Buksa III. razred od gl. 85— naprej!

Vsa natančnejša pojasnila itd. daje

zastopnik generalne agenture za celo Evro

v Buksu (moja zručen kolodvora).

IVAN BIHELJ

SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevnar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za spomladno in poletno sezono svojo **bogato zalogo** izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi **športne suknje, površnike in haveloke** po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.

Rafael Salmič

trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.

Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatiere, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovejših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavbni in umetni ključalničar
CELJE, Poljske ulice šte. 14.

- izvršuje vsa v
- njegovo stro-
- ko spadajoča
- dela, kakor
- železne ograje
- in vrata, - - -
- - - štedilnike,
- vodovode - - -
- vodnjake itd.

♦♦ Vse po najnižjih cenah! ♦♦

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi z limonado in malinovcem.
Kupujem maline po najvišji ceni! — Vsi izdelki tovarne se na željo postavijo p. n. strankam na dom.
Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina
tu- in inozemskega manufakturnega blaga
na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

'Narodni dom' v Celju 'Pri dobrem pastirju'
Cesarja Jožefa trg Graška cesta.
Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER
Nove ulice št. 11 * CELJE * Nove ulice št. 11.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevljarški mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršuje točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR
glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju
ima svojo pisarno
v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatnino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

JOSIP KREGAR

stavbni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.

Cene jako nizke! Postrežba točna!

Otročje vozičke

za ležati in sedeti

korbe za potovanje, kevege, različne taške in korbce za trg, držala za časopise, korbce za papir, cvetje, kruh, ročno delo, kakor razno drugo ple-tarsko blago.

Dalje različno izpeljane stalke in stole za otroke. Vse po najnižjih cenah pri

Petru Kostiču, Celje

Glavni trg šte. 2.

Postrežba hitra in točna!

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE
podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v 'Narodnem domu' in 'pri kroni'.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deteljno seme, malisno šuplo, orche, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.

Velika zaloga narejenih oblek od priprostitih do najfinjših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer toči najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mrzla jedila vedno na razpolago.

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.

Martin Stojan ml.

stavbni in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarških izdelkov.

Anton Topolak

trgovec s špecerijskim blagom
v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge sloviti

konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

Josip Koštomaj

gostilničar „pri jelenu“

priporoča svojo

dobro vpeljano gostilno.

Mrzla in topla kuhinja

vedno na razpolago!

JOSIP LEON

krojaški mojster
v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovejših vzorcih ter se najvišje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v 'Narodnem domu' v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro mareno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar